

Ulkoasiainneuvosto (kauppa) 24.11.2025; Suomen tavoitteet

EU:n kauppaministerien ulkoasiainneuvosto järjestetään Brysselissä 24.11.2025. Suomea kokouksessa edustaa ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Ville Tavio. Kokouksen asialistalla ovat EU:n meneillään olevat kahdenväliset kauppaneuvottelut, EU–Kiina-kauppasuhteet sekä EU:n ja Yhdysvaltojen välinen kauppasuhte. Ministerit käyvät myös lounaskeskustelun Yhdysvaltain kauppaministerin Howard Lutnickin kanssa.

Meneillään olevat kahdenväliset kauppaneuvottelut

Suomen näkemyksiä EU:n vapaakauppasopimukseen on käsitelty valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisessa selonteossa (VNS 3/2024), kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteossa (VNS 4/2024), Suomen avaintavoitteissa EU:n strategiseen agendaan ja tulevan komission ohjelmaan vaikuttamiseksi (E 58/2023) sekä EU:n eri neuvotteluista laadituissa selvityksissä.

Suomen tavoitteena on globaalisti vahva ja toimintakykyinen Euroopan unioni, joka edistää jäsenvaltioidensa ja kansalaistensa turvallisuutta, hyvinvointia ja taloudellisia etuja. (E 58/2023 vp)

Suomi korostaa avoimen, sääntöperustaisen ja vastuullisen kansainvälisen kaupan merkitystä Euroopan kilpailukyvyille. EU:n on aktiivisesti avattava uusia markkinoita kauppasopimuksia neuvottelemalla ja vahvistettava kansainvälisen kaupan sääntöpohjaa. Suomi tukee jo käynnissä olevien EU:n kauppasopimusneuvotteluiden ripeää päätökseen saamista ja sopimusten voimaansaattamista. (E 58/2023 vp)

Suomi korostaa EU:n kauppaneuvotteluissa maakohtaiseen harkintaan perustuvaa ja joustavaa lähestymistapaa. Sääntely-yhteistyötä samanmielisten kumppanien kanssa syvennetään tavoitteena sääntelyn yhtenäistäminen ja yksinkertaistaminen. Tärkeänä painopisteenä on transatlanttinen yhteistyö. Suomi selvittää mahdollisuuksia rakentaa EU:n kahdenvälisen sopimusten rinnalle alueellisia järjestelyjä, erityisesti maailmantalouden nopeimmin kasvavilla alueilla. (VNS 4/2024)

Euroopan kokonaisturvallisuus edellyttää strategisten riippuvuuksien tunnistamista ja hallintaa. Toimet kriittisten teknologioiden suojaamiseksi ja raaka-aineiden tuotanto- ja toimitusketjujen monipuolistamiseksi ja kriittisten riippuvuuksien vähentämiseksi ovat välttämättömiä. Pitkäjänteiset EU:n kolmasmaasuhteet ja kauppasopimuskumppanuudet lisäävät EU:n riskienhallintaa ja vaihtoehtojen valikointia. (VNS 3/2024)

Suomi ajaa kaupan vapauttamiseen perustuvia ratkaisuja keskeisinä keinoina EU:n strategisen kilpailuvuoden tukemisessa ja taloudellisen turvallisuuden toimeenpanemisessa. (VNS 3/2024)

EU-Kiina-kauppasuhteet

Suomen lähestymistapaa Kiina-suhteisiin sekä Euroopan unionin kauppapolitiikkaan ja kansainvälisiin kumppanuuksiin on kuvattu valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisessa selonteossa (VNS 3/2024)

vp) ja kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteossa (VNS 4/2024 vp) sekä hallituksen EU-avaintavoitteissa (E 58/2023 vp).

Kiinan tavoitteet kriittisten tuotanto- ja toimitusketjujen kontrolloimisesta haastavat myös Suomea ja Eurooppaa. Kiina on jatkossakin Suomelle tärkeä kauppakumppani, mutta kasvavat riskit on tiedostettava, niihin on varauduttava sekä niitä on ennaltaehkäistävä. (VNS 3/2024 vp) Suomi tunnistaa strategisiin riippuvuuksiin liittyvät riskit ja toimii johdonmukaisesti hallitakseen niitä. Suomen tavoitteena on taloudellisen, teknologisen ja teollisen riippuvuuden vähentäminen Kiinasta yhteiskunnallisen resilienssin vahvistamiseksi ja epäasiallisten vaikuttamispyrkimysten ehkäisemiseksi. Tätä edistetään niin kansallisesti kuin EU-tasolla. (VNS 3/2024 vp) Suomi korostaa EU:n tavoitteita irtautua haitallisista riippuvuuksista sekä tunnistaa EU:n haavoittuvuudet tietyillä strategisesti tärkeillä sektoreilla erityisesti Kiinan suhteen. (E 58/2023 vp)

Kiinan suhtautuminen Venäjän hyökkäyssotaan ja Kiina–Venäjä-suhteen tiivistyminen vaikuttavat Suomen kahdenvälisiin suhteisiin ja EU–Kiina-suhteisiin. Pyrkimyksiä vahvistaa Kiinan sitoutuneisuutta kansainväliseen oikeuteen ja kansainväliseen sääntöpohjaiseen järjestelmään, mukaan lukien ihmisoi-keudet, jatketaan. Suomi kannustaa Kiinaa käyttämään vaikutusvaltaansa Ukrainan alueellista koskemattomuutta ja YK:n peruskirjaa kunnioittavan rauhan aikaansaamiseksi Venäjän ja Ukrainan välille. (VNS 3/2024 vp) Kiinalla on keskeinen rooli Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan mahdollistajana, millä on vaikutusta Euroopan turvallisuuteen myös hyökkäyssodan jälkeen.

Suomi pitää tärkeänä, että EU ja Kiina pyrkivät rakentaviin ja vakaisiin suhteisiin huomioiden, että Kiina on EU:lle samanaikaisesti yhteistyö- ja neuvottelukumppani, taloudellinen kilpailija sekä järjestelmätason haastaja (EUN 90/2023 vp).

EU:n ja Yhdysvaltojen välinen kauppasuhte

Suomi kehittää laaja-alaisesti suhdettaan Yhdysvaltoihin, joka on Suomen keskeinen liittolainen ja strateginen kumppani. Suomelle on tärkeää, että Yhdysvallat sitoutuu sääntöpohjaisessa kansainvälisessä järjestelmässä tehtävään yhteistyöhön. (VNS 3/2024 vp)

Suomen tavoitteena on EU:n ja Yhdysvaltojen tiivis ja strateginen yhteistyösuhde, joka edellyttää molemmilta osapuolilta aktiivisuutta. Suomi ajaa kaupan esteiden purkamista euroatlanttisella alueella. (VNS 3 /2024 vp)

Valtioneuvosto katsoo, että transatlanttisen suhteen ylläpitäminen ja vahvistaminen on Suomelle tärkeää poliittisten ja kaupallistaloudellisten suhteiden kehittämiseksi ja globaaleihin haasteisiin vastaimiseksi. Yhdysvallat on edelleen EU:n ja Suomen suurin kauppa- ja investointikumppani EU:n ulkopuolella. (E 79/2025 vp)

Valtioneuvosto katsoo, että EU:n ja Yhdysvaltojen aikaansaama yhteislausuma kauppasuhteesta tuo osittaista vakautta kauppasuhteeseen. Valtioneuvosto esittää kuitenkin huolensa Yhdysvaltojen tullitason noususta sekä mahdollisten uusien sektorikohtaisten tullien ja kaupan rajoitusten vaikutuksista transatlanttiseen suhteeseen ja yritysten liiketoimintaympäristön ennakoitavuuteen. (E 79/2025 vp)

Valtioneuvosto huomioi, että yhteislausuma toimii ensiaskeleena kauppasuhteen kehittämisessä ja osapuolten markkinoillepääsyn parantamisessa ja pitää tärkeänä, että EU:n ja Yhdysvaltojen kauppasuhte rakennetaan kansainväliseen sääntöjärjestelmään nojaten. Valtioneuvosto katsoo, että komission asetusehdotus teollisuustuotteita sekä tiettyjä maataloustuotteita koskevien EU:n tuontitullien poistamisesta sekä tullikiintiöiden muokkaamisesta on tarkoitus tehdä etuuskohtelun pohjalta ja tukee pitkänajan tavoitetta transatlanttisen markkinapaikan luomiseksi. Valtioneuvosto korostaa tarvetta seurata ja arvioida Yhdysvaltain kauppapolitiikan kehitystä, yhteislausuman toimeenpanoa ja eurooppalaisten

yrittäjien markkinoillepääsyä tarkasti. Valtioneuvosto tukee asetuseräluonnoksen ehdotusta, että asetuksella myönnettyjä etuja voidaan poistaa tai keskeyttää tarvittaessa. Asetuksen käsittelyssä myös tulisi selvittää mahdollisuus myöntää EU:n tullietuudet määräajaksi kaupan vapauttamista koskevan jatkotyön etenemisen arvioimiseksi ja tukemiseksi. (E 79/2025 vp)

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että EU tavoittelee eri tilanteissa ensisijaisesti neuvoteltuja ratkaisuja, mutta on tarvittaessa valmis myös vasta- ja tasapainottaviin toimiin tai tullietuuksien keskeyttämiseen. (E 79/2025 vp)

Valtioneuvosto katsoo, että kauppasuhteen laajuus ja tilanne vaatii aktiivista vaikuttamista. Valtioneuvosto jatkaa suomalaisyritysten intressien edistämistä ja vaikuttaa aktiivisesti markkinoillepääsyn parantamiseen EU:n ja Yhdysvaltojen neuvotteluissa sekä vienninedistämistoimin. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että jatkoneuvotteluissa pyritäisiin myös EU:n ja Yhdysvaltojen teknologiayhteistyön vahvistamiseen globaalin toimintaympäristön edistämiseksi. Valtioneuvosto tukee sääntely-yhteistyön tiivistämistä Yhdysvaltojen kanssa muun muassa taloudellisen turvallisuuden, kriittisten mineraalien ja digitaalisen kaupan osalta sekä vaatimustenmukaisuuden arviointia koskevien vastavuoroisen tunnustamisen sopimusten (Mutual Recognition Agreements, MRA) katteen laajentamiseksi ja uusien MRA-sopimusten neuvottelemiseksi. Valtioneuvosto voi hyväksyä hummereiden tuontitullien keskeytystä koskevan asetuseräluonnoksen. (E 79/2025 vp)

Valtioneuvosto korostaa aiempien kantojensa mukaisesti avoimen, sääntöperustaisen ja vastuullisen kansainvälisen kaupan merkitystä Euroopan kilpailukyvyille. (E 58/2023)

Kansainvälisten taloussuhteiden nykytilanteessa korostuu uusien markkinoiden avaamisen merkitys ja tuotantoketjujen monipuolistaminen kriisinkestävyuden vahvistamiseksi. Aiemman kantansa mukaisesti valtioneuvosto tukee jo käynnissä olevien EU:n kauppasopimusneuvotteluiden ripeää päätökseen saamista ja sopimusten voimaansaattamista (E 58/2023).

Asialista:

Meneillään olevat kauppaneuvottelut	s.5
EU-Kiina-kauppasuhteet	s.8
EU:n ja Yhdysvaltojen välinen kauppasuhte	s.11

Ulkoministeriö**TAVOITEMUISTIO****KPO-10 Hirvonen Pekka****5.11.2025**

Asia

Meneillään olevat kahdenväliset kauppaneuvottelut

Kokous/tapaaminen

Ulkoasiainneuvosto kauppaministerikokoonpanossa 24.11.2025

Asiakirjat

Viite (U/E-tunnus)

VNS 3/2024; VNS 4/2024; E 58/2023

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Hirvonen Pekka UM KPO-10, pekka.hirvonen@gov.fi, 0295 350 705

1. ESILLÄ OLEVAT KYSYMYKSET

Kokouksessa saadaan tilannekatsaus ja keskustellaan EU:n käynnissä olevista kahdenvälisistä kauppasopimusneuvotteluista.

2. SUOMEN TAVOITE

Suomen näkemyksiä EU:n vapaakauppasopimukseen on käsitelty valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisessa selonteossa (VNS 3/2024), kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteossa (VNS 4/2024), Suomen avaintavoitteissa EU:n strategiseen agendaan ja tulevan komission ohjelmaan vaikuttamiseksi (E 58/2023) sekä EU:n eri neuvotteluista laadituissa selvityksissä.

Suomen tavoitteena on globaalisti vahva ja toimintakykyinen Euroopan unioni, joka edistää jäsenvaltioidensa ja kansalaistensa turvallisuutta, hyvinvointia ja taloudellisia etuja. (E 58/2023 vp)

Suomi korostaa avoimen, sääntöperustaisen ja vastuullisen kansainvälisen kaupan merkitystä Euroopan kilpailukyvyllle. EU:n on aktiivisesti avattava uusia markkinoita kauppasopimuksia neuvottelemalla ja vahvistettava kansainvälisen kaupan sääntöpohjaa. Suomi tukee jo käynnissä olevien EU:n kauppasopimusneuvotteluiden ripeää päätökseen saamista ja sopimusten voimaansaattamista. (E 58/2023 vp)

Suomi korostaa EU:n kauppaneuvotteluissa maakohtaiseen harkintaan perustuvaa ja joustavaa lähestymistapaa. Sääntely-yhteistyötä samanmielisten kumppanien kanssa syvennetään tavoitteena sääntelyn yhtenäistäminen ja yksinkertaistaminen. Tärkeänä painopisteenä on transatlanttinen yhteistyö. Suomi selvittää mahdollisuuksia rakentaa EU:n kahdenvälisen sopimusten rinnalle alueellisia järjestelyjä, erityisesti maailmantalouden nopeimmin kasvavilla alueilla. (VNS 4/2024)

Euroopan kokonaisturvallisuus edellyttää strategisten riippuvuuksien tunnistamista ja hallintaa. Toimet kriittisten teknologioiden suojaamiseksi ja raaka-aineiden tuotanto- ja toimitusketjujen monipuolistamiseksi ja kriittisten riippuvuuksien vähentämiseksi ovat välttämättömiä. Pitkäjänteiset EU:n kolmasmaasuhteet ja kauppasopimuskumppanuudet lisäävät EU:n riskienhallintaa ja vaihtoehtojen valikoimaa. (VNS 3/2024)

Suomi ajaa kaupan vapauttamiseen perustuvia ratkaisuja keskeisinä keinoina EU:n strategisen kilpailukyvyn tukemisessa ja taloudellisen turvallisuuden toimeenpanemisessa. (VNS 3/2024)

3. NEUVOTTELUTILANNE

Neuvottelut Mercosurin, Meksikon ja Indonesian kanssa on saatu päätökseen. Sopimukset etenevät seuraavaksi allekirjoitusvaiheeseen.

Neuvottelut Intian, Thaimaan, Filippiinien ja Malesian kanssa ovat parhaillaan käynnissä.

Uusitut neuvotteluohjeet kauppaneuvotteluihin Persianlahden alueen yhteistyöneuvoston (*Gulf Cooperation Council*, GCC) kanssa hyväksyttiin viime heinäkuussa. GCC-neuvottelut eivät ole vielä käynnistyneet, mutta sen sijaan heinäkuussa avatut neuvottelut Yhdistyneiden arabiemiraattien kanssa ovat käynnissä.

Myös keskeytyksissä olleet neuvottelut Australian kanssa saatetaan avata uudelleen lähitulevaisuudessa.

4. TAUSTA

Kansainvälinen poliittinen epävakaus ja nopeat muutokset kauppapolitiikassa lisäävät painetta kauppasuhteiden ja toimitusketjujen monipuolistamiseen. Useat maat pyrkivät nyt **aktiivisesti laajentamaan kauppasopimusverkostoaan**, mikä heijastuu myös EU:n kauppasopimusneuvottelujen vauhdittumisena.

Neuvottelut **Mercosurin** kanssa saatiin päätökseen viime joulukuussa. Komissio teki syyskuun alussa sopimuksen allekirjoittamista koskevan ehdotuksen, jossa se esittää sopimuksen jakamista kahtia unionin toimivaltaan kuuluvaksi kauppasopimukseksi ja laajemmaksi kumppanuussopimukseksi. Tässä yhteydessä komissio sitoutui poliittisella tasolla varmistamaan, että sopimukseen sisältyvä kahdenvälinen suojalauseke ottaisi huomioon maataloustuotteiden kauppaan liittyvät erityispiirteet ja että se toimeenpantaisiin tehokkaasti. Komissio antoi suojalausekkeen täytäntöönpanosta asetusehdotuksen 8.10.2025. Ehdotuksessa vahvistetaan menettelyt, joilla taataan maataloustuotteita koskevien kahdenvälisten suojatoimenpiteiden täytäntöönpano. Tavoitteena on edelleen sopimuksen allekirjoittaminen kuluvan vuoden loppuun mennessä.

Neuvottelut **Meksikon** kanssa päätettiin tammikuussa. Uudistetun sopimuksen allekirjoittamisen on määrä tapahtua vuoden 2026 alussa.

Neuvottelut **Indonesian** kanssa saatiin päätökseen syyskuun lopulla. Kauppasopimusneuvottelujen rinnalla käydyt neuvottelut investointisuojausopimuksesta saatiin myös päätökseen. EU ja Indonesia poistavat tullit yli 98 prosentista tariffinimikkeistä ja lähes 100 prosentista arvosta mitattuna. 80 prosenttia vapautetaan jo sopimuksen voimaantulosta lähtien, ja viiden vuoden siirtymäkauden jälkeen vapauttaminen kattaa 96 prosenttia kaupasta. Sopimuksen allekirjoittaminen tapahtunee ensi vuoden aikana.

Komissio on käynyt kauppasopimusneuvotteluja intensiivisesti viime kesän aikana. Neuvotteluja käydään mm. **Intian, Thaimaan, Malesian, Filippiinien ja Arabiemiraattien** kanssa.

Kauppasopimus **Intian** kanssa on EU:lle sekä taloudellinen että poliittinen prioriteetti, mutta samalla neuvottelut ovat olleet haastavat osapuolten näkemyserojen vuoksi. Helmikuun 2025 lopussa Euroopan

komission puheenjohtaja von der Leyen ja Intian pääministeri Modi asettivat tavoitteen saada neuvottelut päätökseen kuluvan vuoden aikana. Neuvottelut ovat nyt siirtyneet pääneuvottelijatasolle, ja tavoitteena on saada viimeiset vaikeat aiheet sovittua vuoden loppuun mennessä. Neuvotteluiden päättämiseksi asetettu määräaika huomioon ottaen on todennäköistä, että neuvottelutavoitteiden kunnianhimon tasosta joudutaan joustamaan ja sopimuksesta tulee vähemmän kattava kuin EU:n viimeaikaiset kauppasopimukset ovat tavallisesti olleet.

Myös uudelleen käynnistetyt neuvottelut **Thaimaan** ja **Filippiinien** kanssa ovat edenneet pääosin myönteisesti. Syksyllä seitsemännelle neuvottelukierrokselle edenneiden Thaimaa-neuvottelujen päättäminen tapahtunee aikaisintaan ensi vuonna. Myös kesäkuussa kolmannelle kierrokselle edenneet neuvottelut Filippiinien kanssa ovat sujuneet rakentavassa hengessä. Vuodesta 2012 tauolla olleet vapaakauppaneuvottelut **Malesian** kanssa neuvottelut käynnistettiin uudelleen tammikuussa. Toinen neuvottelukierros on tarkoitus järjestää marraskuussa.

Australia on toukokuussa järjestettyjen vaaliensa jälkeen niin ikään viestittänyt haluaan avata loppuvuodesta 2023 keskeytyneet kauppaneuvottelut EU:n kanssa uudelleen. Myös EU on ilmaissut halunsa viedä neuvottelut päätökseen.

Komissio sai uusitut ohjeet **Persianlahden alueen yhteistyöneuvoston** (*Gulf Cooperation Council, GCC*) kanssa käytäviin neuvotteluihin heinäkuussa. Neuvotteluohjeet kattavat sekä alueiden väliset kauppasopimusneuvottelut EU:n ja GCC:n välillä, että kahdenväliset sopimukset EU:n ja yksittäisten GCC-maiden välillä. Alueelliset neuvottelut eivät ole vielä käynnistyneet uudelleen, mutta EU on neuvotellut heinäkuusta lähtien kauppasopimuksesta Yhdistyneiden arabiemiraattien kanssa. Seuraava, neljäs neuvottelukierros pidettäneen joulukuussa.

Yhdysvaltojen kanssa EU:lla ei ole vapaakauppasopimusta, mutta ne julkistivat 21.8.2025 ei-sitovan yhteislausuman kauppasuhteestaan. Lausuman on tarkoitus toimia selkänäojana kauppasuhteessa ja toisaalta jatkotyön viitoittajana tullien, erilaisten sääntelyaiheiden sekä EU:n osto/investointiaikeiden osalta.

Digitaalisen kaupan osalta EU sai kesällä 2024 valmiiksi digitaalisen kaupan sopimuksen Singaporen kanssa ja maaliskuussa 2025 Etelä-Korean kanssa. Ko. sopimukset on neuvoteltu erillisinä, mutta ne on sidottu löyhästi osaksi jo olemassa olevia FTA-sopimuksia kyseisten maiden kanssa, jotta vältetään suosituimmuuskohteluun liittyvät haasteet. Mandaatti digitaalisen kaupan neuvotteluiden aloittamiseksi Kanadan kanssa on parhaillaan neuvoston käsiteltävänä. Neuvottelut on tarkoitus aloittaa vuoden vaihteessa.

Ulkoministeriö

TAVOITEMUISTIO

KPO-20 Piiparinen Touko

03.11.2025

Asia

EU–Kiina-kauppasuhteet

Kokous/tapaaminen

Ulkoasiainneuvosto kauppaministerikokoonpanossa 24.11.2025

Asiakirjat

Viite (U/E-tunnus)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Touko Piiparinen, UM/KPO-20, touko.piiparinen@gov.fi, puh. +358 295 350 116**Jukka Nikulainen, UM/KPO-20, jukka.nikulainen@gov.fi, puh. +358 295 350 485****Petri Kuurma, UM/KPO-20****Niina Väisänen, UM/ASO-10**

1. ESILLÄ OLEVAT KYSYMYKSET

Kauppasuhteet Kiinan kanssa

2. SUOMEN TAVOITE

Suomen lähestymistapaa Kiina-suhteisiin sekä Euroopan unionin kauppapolitiikkaan ja kansainvälisiin kumppanuuksiin on kuvattu valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisessa selonteossa (VNS 3/2024 vp) ja kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteossa (VNS 4/2024 vp) sekä hallituksen EU-avaintavoitteissa (E 58/2023 vp).

Kiinan tavoitteet kriittisten tuotanto- ja toimitusketjujen kontrolloimisesta haastavat myös Suomea ja Eurooppaa. Kiina on jatkossakin Suomelle tärkeä kauppakumppani, mutta kasvavat riskit on tiedostettava, niihin on varauduttava sekä niitä on ennaltaehkäistävä. (VNS 3/2024 vp) Suomi tunnistaa strategiisiin riippuvuuksiin liittyvät riskit ja toimii johdonmukaisesti hallitakseen niitä. Suomen tavoitteena on taloudellisen, teknologisen ja teollisen riippuvuuden vähentäminen Kiinasta yhteiskunnallisen resilienssin vahvistamiseksi ja epäasiallisten vaikuttamispyrkimysten ehkäisemiseksi. Tätä edistetään niin kansallisesti kuin EU-tasolla. (VNS 3/2024 vp) Suomi korostaa EU:n tavoitteita irtautua haitallisista riippuvuuksista sekä tunnistaa EU:n haavoittuvuudet tietyillä strategisesti tärkeillä sektoreilla erityisesti Kiinan suhteen. (E 58/2023 vp)

Kiinan suhtautuminen Venäjän hyökkäyssotaan ja Kiina–Venäjä-suhteen tiivistyminen vaikuttavat Suomen kahdensivälisiin suhteisiin ja EU–Kiina-suhteisiin. Pyrkimyksiä vahvistaa Kiinan sitoutuneisuutta kansainväliseen oikeuteen ja kansainväliseen sääntöpohjaiseen järjestelmään, mukaan lukien ihmisoi-keudet, jatketaan. Suomi kannustaa Kiinaa käyttämään vaikutusvaltaansa Ukrainan alueellista koskemattomuutta ja YK:n peruskirjaa kunnioittavan rauhan aikaansaamiseksi Venäjän ja Ukrainan välille. (VNS 3/2024 vp) Kiinalla on keskeinen rooli Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan mahdollistajana, millä on vaikutusta Euroopan turvallisuuteen myös hyökkäyssodan jälkeen.

Suomi pitää tärkeänä, että EU ja Kiina pyrkivät rakentaviin ja vakaisiin suhteisiin huomioiden, että Kiina on EU:lle samanaikaisesti yhteistyö- ja neuvottelukumppani, taloudellinen kilpailija sekä järjestelmätason haastaja (EUN 90/2023 vp).

3. NEUVOTTELUTILANNE

Kauppaministerit keskustelevat EU:n ja Kiinan kauppasuhteista tilanteesta, jossa Kiinan universaalien vientivalvontatoimien tiukennukset ovat aiheuttaneet viivästyksiä harvinaisten maametallien toimituksissa myös eurooppalaiselle teollisuudelle. Myöskään pitkäaikaisiin markkinoillepääsykysymyksiin ei ole saatu ratkaisua. Näitä ovat mm. Kiinan tasavertaisten kilpailuedellytysten puute (epätasainen toimintaympäristö), ulkomaisia yrityksiä syrjivät käytänteet ja teollis- ja tekijänoikeuskysymykset.

Kiina on ilmoittanut lykkäävänsä uusimmat eli 9.10.2025 asetetut vientivalvontatiukennukset vuodella Yhdysvallat–Kiina-puitesopimuksen myötä. Kiina pitää kuitenkin voimassa tätä ennen asetetut vientivalvonnan tiukennukset, mikä osaltaan heijastaa niiden roolia osana Kiinan pidempiaikaista strategiaa koskien taloudellisten riippuvuussuhteiden kontrollointia. EU käy asiasta vuoropuhelua Kiinan kanssa mm. 24.7. järjestetyn EU–Kiina-huippukokouksen yhteydessä perustetun mekanismin (upgraded EU–China Export Control Dialogue) kautta.

4. TAUSTA

Kiina on maailman toiseksi suurin talous Yhdysvaltojen jälkeen. Se vastaa noin 35 % maailman teollisesta tuotannosta ja 18 % globaalista tavaraviennistä. Kiina on EU:n toiseksi suurin kauppakumppani tavarakaupassa Yhdysvaltojen jälkeen. EU:n tavarakaupan alijäämä Kiinan kanssa oli viime vuonna 305 mrd. euroa. Palvelukaupassa Kiina on neljänneksi suurin kauppakumppani. Palvelukauppa on ylijäämäistä EU:lle.

EU–Kiina-suhteet ovat edelleen suhteellisen vakaat, mutta ne ovat viime vuosina olleet myös jatkuvassa murroksessa, kun EU on sopeuttanut Kiina-politiikkaansa uuteen toimintaympäristöön. Vuodesta 2019 lähtien EU on määritellyt Kiinan samanaikaisesti 1. yhteistyö- ja neuvottelukumppaniksi, 2. taloudelliseksi ja teknologiseksi kilpailijaksi sekä 3. vaihtoehtoista maailmanjärjestystä ajavaksi järjestelmähaastajaksi.

Kiinan kiistaton merkitys talous- ja kauppasuhteissa sekä globaaleihin haasteisiin, kuten ilmastonmuutokseen vastaamisessa, tunnustetaan. Samanaikaisesti EU:n tulokulma on ollut Kiina-riippuvuuksien vähentämisessä (de-risking). Ilmasto-, ympäristö- ja energiakysymyksissä EU–Kiina-yhteistyö on aktiivista, ja yhteistyön tärkeyttä pidetään esillä molemmiin puolin. Vuoropuhelua ja yhteishankkeita on mm. puhtaan energian, kiertotalouden, vesikysymysten ja biodiversiteetin parissa. Samalla kuitenkin Kiinan valtiontuilla tuotettu ylikapasiteetti muun muassa puhtaan siirtymän teknologioissa on haaste EU:n omalle teollisuudelle. EU:n ja Kiinan kauppasuhdetta haastavat myös mm. kaupan epätasapaino ja eurooppalaisten yritysten markkinoillepääsyn esteet.

Suurin osa kaupasta on molempia osapuolia hyödyttävää, mutta kaupan epätasapainon lisääntyminen ja arvoketjujen haavoittuvuuksiin liittyvät riskitekijät ovat vakava huolenaihe. Suhteita rasittavat lukuisat eriävät lähestymistavat, jotka ovat liittyneet niin kauppapoliittisiin kysymyksiin kuin arvopohja- ja järjestelmätason eroavaisuuksiin. Kiinan toimintaympäristö ja toimintatavat ovat parhaimmillaankin erittäin vaikeat. Kiinan tasapuolisia toimintaedellytyksiä murentavat toimet ja valtiokapitalistinen järjestelmä aiheuttavat yhä merkittävimpiä haasteita kauppasuhteisiin.

Ajankohtaisena huolenaiheena on Kiinan pyrkimys valjastaa asemansa kriittisten mineraalien tuottajana ja jalostajana poliittiseksi vipuvarreksi vientivalvonnan avulla. Kiina on kuluvaan vuoden aikana laajentanut vientivalvontaansa erityisesti harvinaisille maametalleille ja kestopagneeteille sekä niihin liittyvälle teknologialle. Toimet ovat aiheuttaneet häiriöitä ja viivästyksiä toimitusketjuissa eurooppalaiselle teollisuudelle. EU on käynyt asiassa jatkuvaa vuoropuhelua Kiinan kanssa.

Myös EU:n asettamat tasoitustullit sähköautoille ovat nousseet voimakkaasti esille. Kaiken kaikkiaan EU:lla on voimassa Kiinaa koskien yli 80 kaupan suojatoimea. Trendi on kasvava. EU otti kesäkuussa ensimmäistä kertaa käyttöön kansainvälisten julkisten hankintojen instrumentin (International Procurement Instrument, IPI) rajoittamalla kiinalaisten tarjoajien osallistumista lääkekinnallisten laitteiden julkisiin hankintoihin, jotka ovat arvoltaan vähintään 5 miljoonaa euroa. IPI-instrumentin käyttöönotto oli EU:n vastatoimi Kiinan syrjiville toimille ja käytännöille, jotka heikentävät merkittävästi EU-yritysten ja EU:ssa valmistettujen lääkekinnallisten laitteiden pääsyä Kiinan julkisten hankintojen markkinoille. Myös Kiina on käynnistänyt omia toimiaan EU:ta kohtaan.

Kiinan ja Venäjän läheinen kumppanuus ja kasvanut yhteistyö Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan aikana ovat merkittävin tekijä, joka on lisännyt EU:n ja Kiinan välisiä jännitteitä. Kiina ei missään vaiheessa ole tuominut Venäjän hyökkäyssotaa, vaan on pitkälti toistanut Venäjän narratiivia sodan syistä. Kiina on poliittisesti ja taloudellisesti Venäjän hyökkäyssodan keskeisin mahdollistaja. EU on viestinyt Kiinalle, että Kiinan suhtautuminen Venäjän hyökkäyssotaan vaikuttaa keskeisesti EU:n ja Kiinan suhteisiin. EU:n Venäjän-vastaisissa pakotteissa on listattuna kiinalaisia yrityksiä, joilla on kaupallisia tai muita yhteyksiä Venäjän puolustus- ja sotilasteollisuuteen. Kiinan tuki mahdollistaa Venäjän uudelleen varustautumisen myös hyökkäyssodan jälkeen. Kiina ja Venäjä ovat lisänneet yhteistyötään myös arktisella alueella.

Vaikka Kiina on korostanut haluaan parantaa suhteita EU:n kanssa, sen kannat eivät kuitenkaan ainaakaan toistaiseksi ole käytännössä liikkuneet EU:n toivomaan suuntaan.

Komissio on 7.10.2025 antanut uuden ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi maailmanlaajuisen ylikapasiteetin unionin teräsmarkkinoilla aiheuttamien kaupan liittyvien kielteisten vaikutusten torjumisesta. Taustalla on erityisesti Kiinan terästuotannon ylikapasiteetti, joka on kasvanut historiansa korkeimmalle tasolle, ja mikä on osaltaan johtanut Kiinan teräsviennin kaksinkertaistumiseen v. 2020 jälkeen.

Ulkoministeriö**TAVOITEMUISTIO**

KPO-10

7.11.2025

Asia

EU:n ja Yhdysvaltojen välinen kauppasuhte

Kokous/tapaaminen

Ulkoasiainneuvosto kauppaministerikokoonpanossa 24.11.2025

Asiakirjat

-

Viite (U/E-tunnus)

EUN 94/2024 vp, VNS 3/2024, VNS 4/2024, E 79/2025

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Kristiina Kauppinen, UM/KPO-10, Kristiina.Kauppinen@gov.fi, p. 0295 350 153Ilkka Saarinen, UM/KPO-10, Ilkka.Saarinen@gov.fi, p. 0295 350 478

Heli Hautala, UM/EUA-20

Eeva Lahti, UM/EUY-00

Tapio Rantanen, VNEUS

1. ESILLÄ OLEVAT KYSYMYKSET

Kauppasuhteet Yhdysvaltojen kanssa

2. SUOMEN TAVOITE

Suomen kantoja Yhdysvaltoja koskeviin suhteisiin on kuvattu valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisessa selonteossa (VNS 3/2024), kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteossa (VNS 4/2024), Suomen avaintavoitteissa EU:n strategiseen agendaan ja tulevan komission ohjelmaan vaikuttamiseksi (E 58/2023) sekä eduskunnalle 26.9.2025 annetussa selvityksessä (E 79/2025).

Suomi kehittää laaja-alaisesti suhdettaan Yhdysvaltoihin, joka on Suomen keskeinen liittolainen ja strateginen kumppani. Suomelle on tärkeää, että Yhdysvallat sitoutuu sääntöpohjaisessa kansainvälisessä järjestelmässä tehtävään yhteistyöhön. (VNS 3/2024 vp)

Suomen tavoitteena on EU:n ja Yhdysvaltojen tiivis ja strateginen yhteistyösuhde, joka edellyttää molemmilta osapuolilta aktiivisuutta. Suomi ajaa kaupan esteiden purkamista euroatlanttisella alueella. (VNS 3 /2024 vp)

Valtioneuvosto katsoo, että transatlanttisen suhteen ylläpitäminen ja vahvistaminen on Suomelle tärkeää poliittisten ja kaupallistaloudellisten suhteiden kehittämiseksi ja globaaleihin haasteisiin vastaamiseksi. Yhdysvallat on edelleen EU:n ja Suomen suurin kauppaa- ja investointikumppani EU:n ulkopuolella. (E 79/2025 vp)

Valtioneuvosto katsoo, että EU:n ja Yhdysvaltojen aikaansaama yhteislausuma kauppasuhteesta tuo osittaista vakautta kauppasuhteeseen. Valtioneuvosto esittää kuitenkin huolensa Yhdysvaltojen tullitason noususta sekä mahdollisten uusien sektorikohtaisten tullien ja kaupan rajoitusten vaikutuksista transatlanttiseen suhteeseen ja yritysten liiketoimintaympäristön ennakoitavuuteen. (E 79/2025 vp)

Valtioneuvosto huomioi, että yhteislausuma toimii ensiaskeleena kauppasuhteen kehittämisessä ja osapuolten markkinoillepääsyn parantamisessa ja pitää tärkeänä, että EU:n ja Yhdysvaltojen kauppasuhteiden rakennetaan kansainväliseen sääntöjärjestelmään nojaten. Valtioneuvosto katsoo, että komission asetusehdotus teollisuustuotteita sekä tiettyjä maataloustuotteita koskevien EU:n tuontitullien poistamisesta sekä tullikiintiöiden muokkaamisesta on tarkoitus tehdä etuuskohtelun pohjalta ja tukee pitkänajan tavoitetta transatlanttisen markkinapaikan luomiseksi. Valtioneuvosto korostaa tarvetta seurata ja arvioida Yhdysvaltain kauppapolitiikan kehitystä, yhteislausuman toimeenpanoa ja eurooppalaisten yritysten markkinoillepääsyä tarkasti. Valtioneuvosto tukee asetuseräluonnoksen ehdotusta, että asetuksilla myönnettyjä etuja voidaan poistaa tai keskeyttää tarvittaessa. Asetuksen käsittelyssä myös tulisi selvittää mahdollisuus myöntää EU:n tullietuudet määräajaksi kaupan vapauttamista koskevan jatkotyön etenemisen arvioimiseksi ja tukemiseksi. (E 79/2025 vp)

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että EU tavoittelee eri tilanteissa ensisijaisesti neuvoteltuja ratkaisuja, mutta on tarvittaessa valmis myös vasta- ja tasapainottaviin toimiin tai tullietuuksien keskeyttämiseen. (E 79/2025 vp)

Valtioneuvosto katsoo, että kauppasuhteen laajuus ja tilanne vaatii aktiivista vaikuttamista. Valtioneuvosto jatkaa suomalaisyritysten intressien edistämistä ja vaikuttaa aktiivisesti markkinoillepääsyn parantamiseen EU:n ja Yhdysvaltojen neuvotteluissa sekä vienninedistämistoimin. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että jatkoneuvotteluissa pyritäisiin myös EU:n ja Yhdysvaltojen teknologiayhteistyön vahvistamiseen globaalin toimintaympäristön edistämiseksi. Valtioneuvosto tukee sääntely-yhteistyön tiivistämistä Yhdysvaltojen kanssa muun muassa taloudellisen turvallisuuden, kriittisten mineraalien ja digitaalisen kaupan osalta sekä vaatimustenmukaisuuden arviointia koskevien vastavuoroisen tunnustamisen sopimusten (Mutual Recognition Agreements, MRA) katteen laajentamiseksi ja uusien MRA-sopimusten neuvottelemiseksi. Valtioneuvosto voi hyväksyä hummereiden tuontitullien keskeytystä koskevan asetusehdotuksen. (E 79/2025 vp)

Valtioneuvosto korostaa aiempien kantojensa mukaisesti avoimen, sääntöperustaisen ja vastuullisen kansainvälisen kaupan merkitystä Euroopan kilpailukyvyille. (E 58/2023)

Kansainvälisten taloussuhteiden nykytilanteessa korostuu uusien markkinoiden avaamisen merkitys ja tuotantoketjujen monipuolistaminen kriisinkestävytyden vahvistamiseksi. Aiemman kantansa mukaisesti valtioneuvosto tukee jo käynnissä olevien EU:n kauppasopimusneuvotteluiden ripeää päätökseen saamista ja sopimusten voimaansaattamista (E 58/2023).

3. NEUVOTTELUTILANNE

Kauppaministerit keskustelevat kokouksessa EU:n ja Yhdysvaltojen kauppasuhteista ml. EU:n ja Yhdysvaltojen 21.8. julkaistun yhteislausuman toimeenpanosta.

4. TAUSTA

EU ja Yhdysvallat julkaisivat 21.8. yhteislausuman kauppasuhteistaan. Yhdysvallat on toimeenpannut yhteislausumaa pääosin hyvin. Yhdysvaltojen sektorikohtaiset tullit ovat kuitenkin lisääntymässä ja kaikkien uusien tullien osalta Yhdysvallat ei ole myöntänyt EU:sta tuleville tuotteille yhteislausumassa sovittua 15 %:n enimmäistullia. EU:ssa seurataan transatlanttisen kaupan muutoksia tarkasti.

Yhdysvaltojen ja Kiinan kauppasuhteet ovat vakautumassa ainakin tilapäisesti osapuolten 1.11. julkistaman kauppasovun myötä. Kiinan ja Yhdysvaltojen kauppasuhteet vaikuttaa myös eurooppalaisiin

yrityksiin, sillä monilla suomalaisillakin yrityksillä on tuotantoa Kiinassa, josta ne vievät tuotteitaan eri puolille maailmaa, ml. Yhdysvaltoihin.

Yhdysvaltain kauppapoliittiset toimet ovat vaikuttaneet kansainväliseen talousjärjestykseen ja myös EU:n kaupallistaloudellisiin suhteisiin muiden maiden kanssa.

Yhdysvallat käyttää tullinkorotuksia ja muita kaupanesteitä laajasti eri politiikka-aloilla olevien tavoitteidensa edistämiseen. Presidentti Trumpin hallinto pyrkii muun muassa korjaamaan epäreiluksi kokeamaansa kansainvälistä kauppaa, vähentämään mittavaa tavarakaupan alijäämää, vahvistamaan teollista tuotantoa Yhdysvalloissa sekä hillitsemään Kiinan vaikutusvallan kasvua. Tulleilla kerätään myös lisätuloja alijäämäisen liittovaltion budjetin tasapainottamiseksi ja veronalennusten rahoittamiseksi.

Yhdysvaltojen helmikuusta 2025 lähtien tekemien yksipuolisten tullinkorotusten jälkeen Yhdysvallat on neuvotellut useiden kauppakumppaneiden kanssa ja saanut ei-sitovia periaatesopimuksia aikaan noin kymmenen maan, mukaan luettuna EU:n, kanssa. Periaatesopimusten ja yksipuolisten tullinkorotusten seurauksena Yhdysvaltojen tullitaso on noussut huomattavasti. Yhdysvaltojen maakohtaiset tullit tulivat voimaan 7.8. (normaalitullien päälle tulevat lisätullit 10–41 %/maakohtaisesti). Tämän jälkeen Yhdysvallat laajensi 18.8. teräs- ja alumiinitullien katetta yli 400 tuotteeseen, kattaen myös Suomelle tärkeitä koneita ja laitteita. Yhdysvaltain tullien vaikutukset sen omaan talouteen ja toisaalta eurooppalaisille vientiyrityksille tulevat esiin vasta viiveellä.

EU ja Yhdysvallat saivat heinäkuussa aikaan yhteisymmärryksen ja julkaisivat 21.8. ei-sitovan yhteislausuman kauppasuhteestaan. Yhteislausuman mukaisesti Yhdysvallat asetti EU-tuotteisiin soveltamansa yleistullin 15 %:iin (sisältäen tavanomaiset tullit) tietyin poikkeuksin (mm. puolijohteet, kriittiset raaka-aineet). Yhdysvallat on sittemmin laskenut tullitasoaan yhteislausuman mukaisesti ennen huhtikuuta sovelletulle tasolle muutamien tuoteryhmien osalta (mm. lentoalukset ja niiden osat, geneeriset lääkkeet, tietyt luonnonvarat ja kemiantuotteet) ja noudattanut pääosin yhteislausumassa sovittua sektori-kohtaisten tulliensa toimeenpanossa.

Yhteislausuman mukaisesti EU puolestaan poistaa tuontitullit Yhdysvalloista peräisin olevilta teollisuustuotteilta ja eräiltä maatalous- ja kalatuotteilta sekä muuttaa tullikiintiöitä valittujen, ei-herkkien maataloustuotteiden osalta. Lisäksi EU jatkaa aiempaa, 31.7.2025 umpeutunutta päätöstä tullien keskeyttämisestä tiettyjen hummerituotteiden osalta. Komission asetusehdotukset tullienalennusten toimeenpanemiseksi julkaistiin 28.8. ja ne ovat parhaillaan neuvoston ja Euroopan parlamentin käsittelyssä. EU:n tullietuudet on tarkoitus myöntää vain Yhdysvalloille. Asetusehdotukset sisältävät mahdollisuuden perua tullinalennukset, jos Yhdysvallat ei noudata yhteislausuman sitoumuksia tai muuten heikentää transatlanttisen kaupan edellytyksiä.

Yhteislausumassa sitoudutaan alustavasti sääntely-yhteistyöhön mm. standardien, taloudellisen turvallisuuden, arvoketjujen ja kriittisten mineraalien osalta. Teräs- ja alumiinitullien osalta on tarkoitus tehdä yhteistyötä ylikapasiteetin rajaamiseksi molempien markkinoilta samalla kun varmistetaan tuotantoketjut osapuolten välillä, esimerkiksi tullikiintiöin. Komissio antoi 7.10. ehdotuksen voimassa olevien teräksen suojatoimien korvaamisesta. Ehdotuksella suojataan EU:n markkinaa maailmanlaajuiselta ylikapasiteetilta.

Lisäksi yhteislausumassa EU indikoi aikeestaan hankkia yhdysvaltalaisia energiatuotteita kolmen vuoden aikana 750 miljardin dollarin arvosta ja tekoöljysiruja 40 miljardin dollarin arvosta sekä arvioi eurooppalaisyritysten investoivan Yhdysvaltoihin 600 miljardin dollarin arvosta vuoteen 2029 mennessä. Lisäksi yhteislausuma sisältää mahdollisuuden vapauttaa tulevaisuudessa osapuolten välistä kauppaa, mikä tarkoittaisi tällä hetkellä voimassa olevien tullinkorotusten alentamista tai perumista.

Yhteislausuma on ensimmäinen askel suhteen kehittämisessä. Jatkoneuvotteluja valmistellaan EU:ssa parhaillaan.

Yhteislausuman sisältö on Yhdysvaltain kauppapoliittisia tavoitteita suosiva. Sen odotettiin tuovan ennakoitavuutta transatlanttiseen kauppaan. Epävakaus vaikuttaa kuitenkin jatkuvan. Tullit monissa Suomelle tärkeissä vientituotteissa ovat nousseet merkittävästi ja Yhdysvallat lisää sektorikohtaisten tullien käyttöä. Yhdysvallat laajensi juuri ennen yhteisjulistuksen julkaisua teräs- ja alumiinitullit (50 %) kattamaan myös monia suomalaisen konepajateollisuuden tuotteita. Yhdysvallat on elokuun jälkeen ottanut sektorikohtaisia tulleja käyttöön myös mm. metsäteollisuuden tuotteissa, toisin sanoen mekaanisen metsäteollisuuden tuotteiden, kuten viilujen (10 %) ja puuhuonekalujen (25 %) osalta sekä raskaiden ajoneuvojen, kuten rekkojen tai dumpperien, osalta (25 %). Raskaiden ajoneuvojen osalta on vielä epäselvää, soveltuuko EU:sta tuleviin tuotteisiin yhteislausuman saamassa 15 %:n tullitaso.

Vastaavia tullinkorotuksia on odotettavissa lisää, sillä Yhdysvalloilla on käynnissä useita sektorikohtaisia ns. Section 232 -tutkintoja, joissa arvioidaan tuonnin vaikutusta kansalliseen turvallisuuteen. Tutkinat ennakoivat uusia tulleja. Tutkintoja on käynnissä mm. kriittisten mineraalien, puolijohteiden, lääkkeiden, lääkinnällisten laitteiden, miehittämättömien lentoalusten, lentokoneiden ja niiden moottoreiden, polysilikonin, tuuliturbiinien, sekä robottien ja teollisuuskoneiden osalta. Lisäksi Yhdysvallat on laajentanut kaupan rajoitustoimia, joilla se pyrkii vastamaan epäreiluihin kauppakäytäntöihin (ns. Section 301 -toimenpiteet). Näiden ohella huolta herättää se, miten Yhdysvaltojen periaatesopimukset eri kumppanimaiden kanssa vaikuttavat kansainväliseen sääntömääräiseen kauppajärjestelmään ja EU:n intresseihin eri maissa.

EU ja Yhdysvallat muodostavat maailman suurimman kauppa- ja investointisuhteen. Ne käyvät kauppaa 1 600 miljardin euron arvosta vuosittain. EU vie Yhdysvaltoihin tavaroita vuosittain noin 530 miljardin euron arvosta ja palveluja noin 300 miljardin euron arvosta. Tavarakauppa on EU:lle ylijäämäistä (150 mrd. eur), kun taas palvelukauppa on Yhdysvalloille ylijäämäistä (100 mrd. eur). EU:lla on ylijäämää kokonaiskaupassa 50 mrd. euroa, mikä vastaa vain noin 3 % EU:n ja Yhdysvaltojen kaupasta. Suomen kauppasuhte Yhdysvaltojen kanssa on niin tavara- kuin palvelukaupan osalta ylijäämäistä. EU:n ja Yhdysvaltojen tullitaso oli aiemmin suhteellisen samantasoinen ja matala. Yhdysvaltojen keskimääräinen kauppapainotettu tullitaso oli aiemmin noin 1,8 %. Nyt se on noussut jo noin 20 %:iin. Tullitaso on nyt korkeimmillaan lähes sataan vuoteen. EU:n keskimääräinen kauppapainotettu tullitaso on noin 1,5 %.